

Біографічна довідка

ІРИНИ БОРИСІВНИ МАТЯШ,

**Голови Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин,
провідного наукового співробітника відділу історії міжнародних відносин
та зовнішньої політики України Інституту історії України НАН України
(matio@ukr.net, 067-502-49-53)**

Матяш Ірина Борисівна народилася 18 квітня 1961 року в м. Прилуки Чернігівської області (Україна). Закінчила з відзнакою філологічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1983 р.). Кандидатську дисертацію на тему «Український героїчний епос у історіографічних та бібліографічних джерелах ХІХ–ХХ ст.: дослідження, публікації, репертуар» захистила в 1996 р. у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського. Вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни» присуджено ВАК України на підставі рішення вченої ради Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України в 1998 р. Докторську дисертацію на тему «Архівна наука і освіта в Україні 1917–1930-х років» захистила в 2001 р. у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Вчене звання професора зі спеціальності «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни» присвоєно Міністерством освіти і науки України на підставі рішення вченої ради Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України в 2004 р.

Матяш Ірина Борисівна – доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, дійсний член Української вільної академії наук у Канаді, член Національної спілки журналістів України, член Колегії Державної архівної служби, голова Громадської ради при Державній архівній службі України, Голова Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин.

Лауреат премії ім. Миколи Костомарова Національної Академії Наук України, премії ім. Василя Веретенникова Держкомархіву України, нагороджена

«Знаком пошани» Київської міської державної адміністрації, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Грамотою Верховної Ради України; Почесною грамотою Міністерства закордонних справ України та Почесною відзнакою МЗС України III ступеня, Почесною грамотою Міністерства юстиції України, Орденом княгині Ольги III ступеня.

Наукові інтереси: історія дипломатії та міжнародних відносин, історія української культури, історія архівної науки й освіти, історія репресій в Україні, біографістика, міфологія народів світу;

Член редколегій українських та зарубіжних наукових журналів та продовжуваних видань «Україна дипломатична», «Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки», "Archeion" (Республіка Польща, Варшава); «Археографічний щогодник» (Республіка Білорусь, Мінськ); «Архивы и справоводство» (Республіка Білорусь, Мінськ), «Межкультурные коммуникации» (Тбілісі, Грузія), «Енциклопедичний вісник України», «Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого», «Сумський історико-архівний журнал» та ін.

Автор ідеї і куратор науково-просвітницького проекту Міністерства закордонних справ України та Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин, присвяченого століттю дипломатичної та консульської служби і встановлення дипломатичних відносин із зарубіжними країнами «Століття української дипломатії», що реалізується впродовж 2017–2021 рр., автор концепції і упорядник документальних виставок, присвячених століттю дипломатичної служби України та двостороннім відносинам з Австрією, Німеччиною, Туреччиною, Грецією, Грузією, Польщею, Швейцарією, Болгарією та комплексних виставок, що узагальнюють в архівних документах розвиток української дипломатичної служби (2017), іноземних представництв в Україні (2019), українських дипломатичних представництв за кордоном (2020), підготовлених у співпраці з МЗС України та Державною архівною службою України. Автор ідеї і розробник концепції проведення міжнародних молодіжних форумів з культурної дипломатії, що реалізуються з 2019 р. під патронатом МЗС

України за підтримки Фонду Ганса Зайделя в Україні в партнерстві з Інститутом міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка та ДП ГДП. Автор ідеї, упорядник і автор розділів навчального посібника «Культурна дипломатія», виданого 2021 року під грифом Інституту міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка і Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин за участі представників МЗС України, Українського інституту, закордонних дипломатичних установ.

Працювала в архівній системі України з січня 1995 р. до серпня 2011 року: впродовж 1995–2001 р. – заступник директора з наукової роботи Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства; 2001–2008 – директор Інституту, 2009–2011 рр. – перший заступник Голови Державного комітету архівів України – керівник апарату. З 2011 до 2013 – помічник міністра юстиції України з питань архівної справи, в 2013 – 2015 рр. – начальник відділу апарату Вищої ради юстиції. В 2013–2018 рр. – професор Дипломатичної академії України, з 2015 р. – провідний науковий співробітник відділу історії міжнародних відносин та зовнішньої політики України Інституту історії України, заступник голови Комісії істориків України і Угорщини, Голова Комісії істориків України і Республіки Болгарія.

Автор понад 400 наукових публікацій.

Основні публікації:

1. Надзвичайна дипломатична місія УНР в Угорщині: історія, спогади, архівні документи. Київ: Видавничий дім “Києво-Могилянська Академія”, 2005. 400 с. (співавт. Ю. Мушка);
2. Архівна україніка в Канаді: історіографія, типологія, зміст. Київ: Горобець, 2008. 152 с.: іл.;
3. Українська консульська служба 1917–1923 рр. як державний інститут: становлення, функціонування, персоналії. Київ: Інститут історії України НАН України, 2016. 482 с.;
4. Євген Слабченко. Дипломатична історія України / упоряд. Ірина Матяш. Київ: ТОВ «Видавництво «Кліо», 2016. 496 с.;

5. Історія української дипломатії: перші кроки на міжнародній арені (1917–1924 рр.): документи і матеріали / Держкомархів України, Укр. НДІ архів. справи та документознавства; [авт. передм., упоряд.: І. Б. Матяш та ін.]. Київ: Вид-во гуманіт. л-ри, 2010. 592 с. : табл.;
6. Українська дипломатія: перші кроки на міжнародній арені: Каталог виставки архівних документів та раритетних видань / Керівник проекту І. Матяш. Київ, 2006. 36 с.;
7. «Щирих, свідомих і ідейних треба нам представників»: Василь Оренчук на чолі першого українського консульства в Мюнхені // Науковий вісник Дипломатичної академії України при МЗС України. Вип. 22: Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід. Ч. 1. Серія «Історичні науки». Київ, 2015. С. 4–18.;
8. Китайское «консульское представительство» в Украине в 1917–1925 гг.: судьбы в водовороте времени // Украинско-китайские отношения: неизвестные страницы истории и современность. Киев: Изд-во «Горобец», 2016. С. 7–42.;
9. Украина – България: начало на междудържание отношения // Европа–2001. 2017. № 3–4. Год. XXIV, бр. 142. С. 16–18.;
10. Matiasz I. Az Ukrán Népköztársaság budapesti diplomáciai képviselőjének története 1919–1924. Levéltári közlemények. Nyolcvankilencedik évfolyam. Budapest, 2020. S. 403–421.;
11. Matiasz I. Sukces polityczny i dyplomatyczny czy wielka porażka? Ukraińscy dyplomaci oceniają Umowę Warszawską 1920 r. // Przegląd Wschodni. Tom XVI. Zeszyt 1 (61). S. 103–115.;
12. Matiasz I. The first ukrainian diplomatic representation in Bulgaria: till the beginnings of the institutional history of ukrainian-bulgarian relations // Bulgarian Historical Review. 2020. №3–4.;
13. Matiasz Irène. Eugène Deslaw: un cinématographe français et un historien ukrainien de la diplomatie . Ministère des affaires étrangères de l'Ukraine. Société scientifique d'histoire de la diplomatie et des relations internationales. Institut d'histoire de l'Ukraine de l'Académie nationale des sciences d'Ukraine Sociétés

- historiques ukrainiennes. Université nationale «Academie d'Ostrog». Institut d'études de la diaspora ukrainienne. Kiev-Nice-New-York-Ostrog, 2019. 194 p.;
14. Матяш І.Б. Українські епізод життя Івана Краскоука // Архе. Мінськ, Республіка Білорусь. 2019. С. 61–70.;
15. Українська консульська служба 1917–1923 рр. як державний інститут: становлення, функціонування, персоналії. Київ: Інститут історії України НАН України, 2016. 482 с.;
16. Євген Слабченко. Дипломатична історія України / упоряд. Ірина Матяш. Київ: ТОВ «Видавництво «Кліо», 2016. 496 с.;
17. Іноземні представництва в Україні (1917–1919 рр.): державна місія та повсякденність. Київ: Інститут історії України НАН України, 2019. 556 с.;
18. Іноземні представництва в Радянській Україні (1919–1991 рр.): протистояння і співпраця». Київ, 2020. 503 с. та ін.

Вчений секретар Товариства

I. Khomenetska

Інна ХОМЕНСЬКА